

22/10/2019

Γόρτυνος Ιερεμίας: ΙΕΡΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ, Αριθμ. 8

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως](#)

ΙΕΡΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ, Αριθμ. 8, (Δημοσίευση: 19 Οκτωβρίου 2019) εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, κ. Ιερεμίου.

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ](#)

ΙΕΡΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ

Εβδομηδεαίο φυλλάδιο
ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

8. Γιά τήν Αγία Τριάδα (β)

1. Στο προηγούμενο μάθημά μας ο άγιος διδάσκαλός μας, ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός, μάς άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο τής πίστης μας, τό πιο σοβαρό. Μάς μίλησε γιά τήν Αγία Τριάδα, τόν Πατέρα, τόν Υιό καί τό Άγιο Πνεύμα. Μιλώντας γιά τόν Υιό μάς είπε ότι γεννήθηκε από τήν ούσία του Πατέρα προαιώνια, «*πρό πάντων τών αίωνων*», καί είναι λοιπόν άναρχος Υιός, όπως ο Πατέρας, είναι συναΐδιος μέ αυτόν. Γιατί άν πούμε, μάς είπε ο άγιος Δαμασκηνός, ότι ο Υιός γεννήθηκε άργότερα από τόν Πατέρα καί δέν υπήρχε αιώνια μαζί του, τότε λέγουμε τήν βλασφημία γιά τόν Θεό, ότι αλλοιώθηκε, ότι μεταβλήθηκε, γιατί ενώ δέν ήταν Πατέρας, έγινε ύστερα Πατέρας μέ τήν γέννηση του Υιού. Καί έτσι φέρουμε τροπή στήν υπόσταση του Θεού Πατέρα. Γιά τήν κτίση, πού έγινε καί αυτή από τόν Θεό, αλλά έγινε άργότερα, δέν θά πούμε τό ίδιο, ότι δηλαδή αλλοιώθηκε ο Θεός· γιατί ή κτίση είναι δημιουργία, έγινε απ' έξω, έγινε μέ τήν βούληση καί τήν δύναμη του Θεού, καί δέν έγινε από τήν ούσία Του, όπως γεννήθηκε ο Υιός.

2. Ο Θεός, μάς λέγει σήμερα ο άγιος, είναι άπαθής καί αναλλοίωτος καί άτρεπτος. Καί όταν γεννά τόν Υιό καί όταν δημιουργεί τόν κόσμο είναι πάντοτε ο Ίδιος. Ο Θεός, καί όταν γεννά καί όταν δημιουργεί τόν κόσμο, δέν παθαίνει ούτε πάθος ούτε διάλυση, ούτε έχει ανάγκη από συνεργασία κάποιου άλλου γιά νά τά πετύχει. Γιατί ή γέννηση στον Θεό είναι αποκλειστικά έργο τής θείας φύσεως καί προέρχεται μόνο από τήν ούσία του Θεού καί γι' αυτό είπαμε δέν μεταβλήθηκε, δέν τράπηκε ο γεννήτορας Θεός κατά τήν γέννηση του Υιού Του. Καί γι' αυτό δέν έχουμε πρώτο καί δεύτερο Θεό, όπως θά λέγαμε, άν ο Υιός γεννιόταν άργότερα καί δέν είναι άναρχος, όπως ο Πατέρας.

Η γέννηση, λοιπόν, του Υιού από τόν Πατέρα ήταν προαιώνια, ήταν άπαθής καί δέν έγινε μέ τήν συνεργασία άλλου, γιατί έγινε από τήν θεία φύση. Τό ίδιο, λέγει ο Δαμασκηνός, καί ή δημιουργία του κόσμου από τόν Θεό, άν καί αυτή έγινε άργότερα, ήταν όμως καί αυτή άπαθής στον Θεό (δέν αλλοιώθηκε δηλαδή ο Θεός κάνοντας τήν κτίση) καί δέν έγινε μέ τήν συνεργασία άλλου προσώπου, αλλά έγινε μόνο μέ τήν βούληση του Θεού.

3. Από τὰ παραπάνω φαίνεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Θεός οὔτε δημιουργοὺν οὔτε γενοῦν κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο. Καὶ κατὰ τὴν δημιουργία πρῶτα: Ὁ μὲν ἄνθρωπος δὲν παράγει τίποτε ἀπὸ τὸ μὴ ὄν στοῦ εἶναι, ὅπως δημιουργεῖ ὁ Θεός, ἀλλὰ, ὅτιδήποτε δημιουργεῖ, τὸ δημιουργεῖ ἀπὸ ὕλης ποὺ προϋπάρχει. Τὸ θέλει πρῶτα, τὸ ἐπινοεῖ, τὸ σκέπτεται μὲ τὸ μυαλό του αὐτὸ ποὺ πρόκειται νὰ κάνει, τὸ ἐργάζεται μὲ κόπο καὶ κόυραση καὶ πολλές φορές μάλιστα τὸ χαλάει καὶ δὲν καταλήγει τὸ σχέδιό του ἐκεῖ ποὺ ἤθελε ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ὁ Θεός ὁμῶς ὅ,τι θέλησε ἀπὸ τὴν ἀρχή, τὸ ἔφερε εἰς πέρας, «ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παρήγαγεν», ἀπὸ τὴν ἀνυπαρξία στὴν ὑπαρξή.

Ἀλλὰ, ὅπως διαφέρουν ὁ Θεός καὶ ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν τρόπο δημιουργίας, ἔτσι διαφέρουν πάλι καὶ κατὰ τὸν τρόπο τῆς γεννήσεως. Γιατί ὁ Θεός, γεννᾷ χωρὶς τὴν συνένωση μὲ ἄλλο ὄν, γιατί δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο ἀναρχο καὶ ἀτελεῦτητο, σὰν τὴν θεία οὐσία, γιὰ νὰ ἐνωθεῖ μαζί της. Ὁ Θεός, λέγει ὁ ἅγιος Δαμασκηνός, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος εἶναι ἀναρχος καὶ ἀτελεῦτητος, γι' αὐτὸ γεννᾷ μὲ ἀτελεῦτητο καὶ ἀκατάπαυστο τρόπο. Γεννᾷ «ἀτελεῦτητος καὶ ἀκαταπαύστως διὰ τοῦτο ἀναρχον καὶ ἄχρονον καὶ ἀτελεῦτητον καὶ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχον». Δὲν γνωρίζουμε νὰ ποῦμε τί σημαίνει ἀκριβῶς αὐτός ὁ βαθὺς λόγος τοῦ ἁγίου δογματολόγου τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι ὁ Θεός γεννᾷ μὲ «ἀτελεῦτητο καὶ ἀκατάπαυστο τρόπο». Δίνουμε τὴν ἐρμηνεία – χωρὶς νὰ γνωρίζουμε ἂν εἶναι καὶ σωστή – ὅτι ὁ Θεός δὲν γέννησε τὸν Υἱὸ προαιώνια μόνον, σὰν μία πράξη παλαιά καὶ μετὰ σταμάτησε, ἀλλὰ, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει χρόνος στὸν Θεό (εἶναι ἀναρχος), θὰ λέμε ὅτι ὁ Θεός Πατὴρ πάντοτε γεννᾷ τὸν Υἱὸ Του. Θὰ ἐκφράζουμε, δηλαδή, τὴν γέννηση τοῦ Υἱοῦ ἀπὸ τὸν Πατέρα σὲ ἐνεστώτα καὶ ὄχι σὲ παρελθόντα χρόνο. Σχετικὰ μὲ τὸ ἀναρχο καὶ ἀτελεῦτητο, ποῦ εἶπε ἐδῶ ὁ Δαμασκηνός, λέγει καὶ τὸ ἐξῆς ὠραῖο. Λέγει ὅτι αὐτὸ ποῦ εἶναι ἀναρχο (ὁ Θεός μόνον εἶναι ἀναρχος) εἶναι καὶ ἀτελεῦτητο. Αὐτὸ ὁμῶς ποῦ εἶναι ἀτελεῦτητο ὄχι ἐκ φύσεως, ἀλλὰ κατὰ χάριν (ὅπως ἡ ψυχὴ, γιὰ παράδειγμα), δὲν εἶναι ἀναρχο (τὸ ἴδιο θὰ ποῦμε καὶ γιὰ τοὺς ἀγγέλους): «Τὸ γὰρ ἀναρχον ἀτελεῦτητον, τὸ δὲ χάριτι ἀτελεῦτητον οὐ πάντως ἀναρχον, ὥσπερ οἱ ἄγγελοι».

Εἶδαμε, λοιπόν, πῶς γεννᾷ ὁ Θεός, πῶς ἐγέννησε τὸν Υἱὸ Του: Ὅχι σὲ κάποιο χρονικὸ διάστημα («μὴ ἐν χρόνῳ τίκει ὁ Θεός»), ἀλλὰ μὲ ἀναρχο καὶ ἀτελεῦτητο τρόπο. Ὁ ἄνθρωπος ὁμῶς γεννᾷ μέσα στὸν χρόνο καὶ ἀκόμη γεννᾷ μὲ τὴν συνέργεια καὶ κάποιου ἄλλου. Ὁ ἄνθρωπος, λέει ὁ ἅγιος Δαμασκηνός, ἐπειδὴ βρίσκεται ὑπόδουλος στὴν φθορά καὶ τὸν πολλαπλασιασμό καὶ ἔχει περιβληθεῖ σῶμα, ἔχει στὴν φύση του τὸ ἀνδρικό καὶ τὸ γυναικεῖο στοιχεῖο. Ἐτσι ὁ ἄνδρας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν βοήθεια τῆς γυναίκας γιὰ τὴν γέννηση.

(Συνεχίζεται)

Μὲ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτινος καὶ Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας

Γιὰ ἐπικοινωνία στείλετε μήνυμα στοῦ τηλ. 6976013647.